



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Kvalifikace úředníků přestupkové agendy



Novela kvalifikačních požadavků

V reakci na požadavky územních samosprávných celků, které poukazují na problémy při obsazování volných pracovních míst vysokoškolsky vzdělanými úředními osobami, což může ohrozit řádný výkon přestupkové agendy, se navrhuje zmírnit stávající kvalifikační požadavky. Namísto požadavku vysokoškolského vzdělání alespoň v bakalářském studijním programu doplněného zkouškou odborné způsobilosti se navrhuje **vyžadovat pouze absolvování zkoušky odborné způsobilosti bez nutnosti mít zároveň vysokoškolské vzdělání**. To znamená, že pokud úřední osoba nebude mít vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo, **bude jí postačovat střední vzdělání s maturitní zkouškou doplněné zkouškou odborné způsobilosti provedenou u Ministerstva vnitra**.

- I nadále prosím tedy úřední osoby na zkoušku přihlašujte, změna v této oblasti se zatím nepředpokládá.



Novela kvalifikačních požadavků

- Oprávněná úřední osoba, která nebude splňovat podmínku věku alespoň 50 let a 10 leté praxe podle § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb., tedy bude muset **po roce 2022 absolvovat pouze zkoušku odborné způsobilosti**, resp. nebude muset splňovat vysokoškolské vzdělání alespoň v bakalářském studijním programu. Navrhované zmírnění kvalifikačních požadavků **je tedy ve prospěch osob, na které se podmínka věku a praxe podle § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb. nevztahuje.**
- Navrhuje se doplnit 18 měsíční přechodné období, během kterého **musí oprávněná úřední osoba splnit kvalifikační požadavky**, tedy vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo nebo zkoušku odborné způsobilosti. Jedná se o období § 21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. V tomto přechodném období musí osoba úspěšně dokončit již probíhající vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oboru právo nebo zkouškou prokázat svou odbornou způsobilost. **Nesplnění kvalifikačních požadavků v uvedené lhůtě bude znamenat, že úřední osoba nebude moci nadále provádět úkony správního orgánu v řízení.**



Novela kvalifikačních požadavků

- **Opakovanou zkoušku je možné vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 120 dnů (nyní 90 dnů) ode dne konání zkoušky**, při níž uchazeč nevyhověl. Návrh reflektuje praxi Institutu pro veřejnou správu Praha, neboť často vzniká problém kapacitně naplnit termín opakované zkoušky. Uchazečům se tímto opatřením rovněž prodlouží doba na přípravu ke zkoušce.
- **novela má nabýt účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení, nikoli pevným datem**, předpoklad – nabytí účinnosti před koncem přechodného období – závisí na délce legislativního procesu zejména v Parlamentu ČR.
- nyní probíhá vypořádání zásadních připomínek uplatněných ve vnitřním připomínkovém řízení.



Obecný úvod – stávající právní úprava

- **Časté dotazy:**
- do 31.12. 2022 musejí splnit kvalifikační požadavky všechny úřední osoby, které projednávají nebo budou projednávat přestupky, a to bez ohledu na případné čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené – termín pro splnění kvalifikačních požadavků se z tohoto důvodu neposouvá
- Pracovněprávní ani služebně právní následky nesplnění kvalifikačních požadavků zákon č. 250/2016 Sb. neřeší - závisí na vnitřních předpisech správního orgánu nebo posouzení vedoucího správního orgánu – v úvahu přichází převedení úředníka na jinou práci.



Obecný úvod - stávající právní úprava

- Podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. úřední osoba oprávněná na základě vnitřního předpisu správního orgánu nebo pověření vedoucím správního orgánu k provádění úkonů správního orgánu v řízení (dále jen „oprávněná úřední osoba“) musí mít **vysokoškolské vzdělání nejméně v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice.** Nemá-li oprávněná úřední osoba vzdělání podle věty první, **musí mít vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu v jiné oblasti a prokázat odbornou způsobilost zkouškou provedenou u Ministerstva vnitra;** zajištěním zkoušky může Ministerstvo vnitra pověřit jím zřízenou státní příspěvkovou organizací.



Obecný úvod - stávající právní úprava

- Kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. musí splňovat **každá úřední osoba oprávněná k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích**; kvalifikační požadavky se tedy netýkají pouze osob, které formálně podepisují rozhodnutí, ale bude je muset splňovat každý, kdo fakticky v řízení provádí nějaké úkony. Kvalifikační požadavky musí splňovat **předseda rozkladové komise i starosta**, který rozhoduje o přestupcích jako oprávněná úřední osoba.



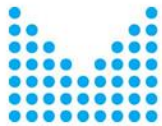
Obecný úvod - stávající právní úprava

- Kvalifikační požadavky bude muset oprávněná úřední osoba, která projednává přestupky, **splňovat až po roce 2022** (§ 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb.), pokud se na ni nebude vztahovat výjimka uvedená v § 111 odst. 2 větě druhé nebo § 112 odst. 9 větě druhé zákona č. 250/2016 Sb. – viz dále). To znamená, že správní orgán **do konce roku 2022 může obsadit volné pracovní místo též osobou, která nesplňuje uvedené požadavky**. Tato osoba si přitom do konce roku 2022 může příslušné vzdělání doplnit, pokud se na ni nebude vztahovat některá ze zákonných výjimek z kvalifikačních požadavků. **Po roce 2022 by měl správní orgán obsazovat volná pracovní místa pouze kvalifikovanými osobami, pokud se na ně nebude vztahovat některá ze zákonných výjimek z kvalifikačních požadavků.**



K otázce uznávání vysokoškolského vzdělání získaného v zahraničí

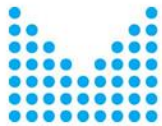
- **absolvování vysoké školy v zahraničí** bez ohledu na typ studijního programu (bakalářský nebo magisterský) anebo obor (právo nebo jiný obor) **je** za účelem splnění kvalifikačních požadavků na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb. **nutno doplnit zkouškou odborné způsobilosti** (absolvování vysoké školy v zahraničí se považuje za vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu v jiné oblasti).
- **zahraniční vysokoškolské vzdělání musí být uznáno v České republice** ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.



Výjimky z kvalifikačních požadavků – vybrané oprávněné úřední osoby

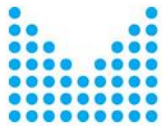
Kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. **nemusí splňovat ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu.**

Kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. **nemusí splňovat osoba projednávající přestupek na místě, tj. formou příkazu na místě (typicky příslušník Policie ČR, strážník obecní policie, přepážkový pracovník projednávající přestupky na úseku matrik apod.).** Pokud budou splněny zákonné podmínky pro projednání přestupku příkazem na místě podle § 91 a 92 zákona č. 250/2016 Sb., pak osoba, která nesplňuje kvalifikační požadavky podle § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., bude oprávněna daný přestupek projednat příkazem na místě. **Pokud tyto podmínky splněny nebudou a bude nutno vést „klasické“ řízení o přestupku, pak oprávněná úřední osoba, která nesplňuje kvalifikační požadavky, nebude moci v tomto řízení přestupek projednat.**



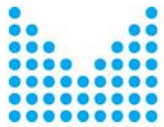
Výjimky z kvalifikačních požadavků – podmínka věku a praxe

- Kvalifikační požadavky podle zákona č. 250/2016 Sb. nemusí splňovat oprávněné úřední osoby, které budou k 1. lednu 2023 starší 50 let a alespoň 10 let projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich (viz přechodné ustanovení v § 112 odst. 9 zákona č. 250/2016 Sb.). **Podmínka stanoveného věku a podmínka praxe musejí být přitom splněny současně, jinak se výjimka z kvalifikačních požadavků neuplatní.** Nepostačí tedy splnění pouze podmínky praxe a nikoli podmínky věku a naopak.



Výjimky z kvalifikačních požadavků – podmínka věku a praxe

- nestačí, aby úřední osoba měla projednávání přestupků a rozhodování o nich pouze v náplni práce, aniž by tuto agendu skutečně vykonávala. **Za rozhodující přitom nepovažujeme, jaký je skutečný podíl projednávání přestupků a rozhodování o nich na celkové pracovní náplni úřední osoby, pokud přestupky úřední osoba skutečně projednává.** Smyslem podmínky 10 leté praxe je zajistit, že osoby, které nebudou muset splňovat kvalifikační požadavky, **budou mít dostatečné praktické zkušenosti s projednáváním přestupků a rozhodováním o nich. Domníváme se, že bude především na posouzení vedoucího správního orgánu nebo jím pověřené osoby, zda praxe určité osoby bude považována za dostatečnou a lze ji podřadit pod podmínku 10 letého rozhodování o přestupcích.**



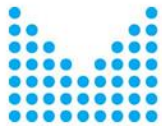
Výjimky z kvalifikačních požadavků – podmínka věku a praxe

- Zákon č. 250/2016 Sb. nevyžaduje, aby praxe v projednávání a rozhodování o přestupcích byla nepřetržitá, a proto **postačí, jestliže úřední osoba projednávala a rozhodovala o přestupcích v souhrnu 10 let, byť by mezi jednotlivými obdobími výkonu činnosti byla i delší časová prodleva.** Zákon nestanoví ani podmínku, že by praxe musela být získána v určitém období, například v posledních 20 letech. Lze proto přihlížet k praxi získané **kdykoliv během profesního života úřední osoby.**



Výjimky z kvalifikačních požadavků – podmínka věku a praxe

- **Zákon č. 250/2016 Sb. nevyžaduje, aby požadovaná praxe trvala ke dni 31. prosince 2022.** Pokud tedy pracovníci, kteří se až po uplynutí přechodného období **vrátí například z mateřské nebo rodičovské dovolené, budou splňovat 10 letou praxi a ke dni 31. prosince 2022 budou starší 50 let, budou moci nadále vykonávat činnost oprávněné úřední osoby** v řízení o přestupku i bez splnění kvalifikačních požadavků. **Rovněž osoby, které budou v době uplynutí přechodného období nezaměstnané a vrátí se do zaměstnání až následně, budou moci vykonávat činnost oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku bez splnění kvalifikačních požadavků,** jestliže byly ke dni 31. prosince 2022 starší 50 let a v průběhu svého profesního života 10 let projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich.



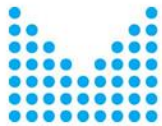
Výjimky z kvalifikačních požadavků – podmínka věku a praxe

- Do 10 leté praxe v projednávání přestupků a rozhodování o nich se **bude započítávat projednávání tzv. dosavadních jiných správních deliktů a rozhodování o nich.**
- Do 10 leté praxe v projednávání přestupků a rozhodování o nich **nelze naopak započítat dobu, po kterou úřední osoba řešila přestupky pouze v blokovém řízení.** Blokové řízení (podle nové právní úpravy rozhodování příkazem na místě) není srovnatelné s vedením řízení o přestupku. V této souvislosti lze poukázat na výjimku z kvalifikačních požadavků pro osoby projednávající přestupek (příkazem) na místě – viz výše. **I z toho je patrné, že zákonodárce vnímá kvalitativní rozdíl mezi blokovým řízením (rozhodováním příkazem na místě) a klasickým řízením o přestupku, které klade mnohem vyšší nároky na oprávněné úřední osoby.** Osoba, která získala 10 letou praxi pouze řešením přestupků v blokovém řízení, tak podle našeho názoru není bez dalšího dostatečně připravena na činnost oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku.



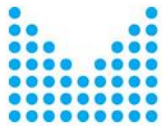
Vztah zkoušky odborné způsobilosti a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti – tzv. „ZOZky“

Požadavky plynoucí ze zákona č. 250/2016 Sb. přistupují k požadavkům podle dosavadní právní úpravy. **Zkoušku odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb. je třeba odlišovat od zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o dvě na sobě nezávislé zkoušky. Uznání rovnocennosti vzdělání podle § 33 a § 34 zákona č. 312/2002 Sb. se tedy nevztahuje na povinnost složit zkoušku odborné způsobilosti podle § 111 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb.**



Vztah zkoušky odborné způsobilosti a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti – tzv. „ZOZky“

Zkouška zvláštní odborné způsobilosti je zaměřena na určitou oblast veřejné správy (správní činnost), jejíž součástí je též znalost konkrétních skutkových podstat přestupků vyskytujících se v této oblasti (resp. v daném zákoně upravujícím příslušný úsek veřejné správy), naproti tomu zkouška odborné způsobilosti je zaměřena na obecnou a procesní část přestupkového práva obsažené v zákoně č. 250/2016 Sb.



Vztah zkoušky odborné způsobilosti a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti – tzv. „ZOZky“

- Obsahem zkoušky odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb. je ověření znalostí organizace a činnosti veřejné správy a právních předpisů v oblasti odpovědnosti za přestupek. **Zajištěním prováděním zkoušky Ministerstvo vnitra pověřilo Institut pro veřejnou správu Praha, který pořádá též kurzy průběžného vzdělávání, které jsou zaměřené na přípravu ke zkoušce.** Na webových stránkách Institutu pro veřejnou správu Prahu je uveden seznam zkušebních otázek, seznam zkušebních komisařů, jakož i přihláška ke zkoušce a zkuškový řád .
- Podrobnosti zkoušky stanoví **vyhláška č. 172/2017 Sb.**, o podrobnostech obsahu a provádění zkoušky odborné způsobilosti úředních osob oprávněných k provádění úkonů správního orgánu v řízení o přestupcích a o náležitostech osvědčení o vykonání zkoušky odborné způsobilosti. **Vyhláška č. 172/2017 Sb. obsahuje seznam právních předpisů, jejichž obsah je předmětem zkoušky** (Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, tzv. kompetenční zákon, obecní zřízení, krajské zřízení, zákon o hl. m. Praze a zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem), **a popis průběhu zkoušky (na zkoušku přihlašuje úřední osobu správní orgán).**
- Pokud uchazeč u zkoušky vyhoví , vydá se mu osvědčení; osvědčení o vykonání zkoušky se vydává na dobu neurčitou. Nevyhoví-li uchazeč u zkoušky, může zkoušku dvakrát opakovat. Opakovanou zkoušku je možné vykonat nejdříve za 60 dnů a nejpozději do 90 dnů ode dne konání zkoušky, při níž uchazeč nevyhověl.



Vztah zkoušky odborné způsobilosti a zkoušky zvláštní odborné způsobilosti – tzv. „ZOZky

- Oprávněná úřední osoba vykonávající v přenesené působnosti správní činnost na určitém úseku veřejné správy a současně rozhodující o přestupcích na daném úseku, **tak bude muset mít po uplynutí přechodného období (tj. od 1. ledna 2023) kromě zkoušky zvláštní odborné způsobilosti podle zákona č. 312/2002 Sb. (pokud její prokázání k výkonu předmětných správních činností požaduje zákon č. 312/2002 Sb., resp. vyhláška č. 512/2002 Sb.), též příslušné vysokoškolské vzdělání, které bude muset být za stanovených podmínek (při splňování požadavku magisterského vzdělání v jiném oboru nežli v oboru právo nebo bakalářského vzdělání) doplněno zkouškou odborné způsobilosti podle zákona č. 250/2016 Sb., pokud se na ni nebude vztahovat některá ze zákonných výjimek (projednávání přestupků pouze příkazem na místě nebo věk alespoň 50 let spolu s nejméně desetiletou praxí). Oprávněná úřední osoba projednávající přestupky bude tedy muset i nadále splňovat též zvláštní odbornou způsobilost podle zákona č. 312/2002 Sb., pokud jí nebyla uznána rovnocennost vzdělání podle § 33 nebo § 34 téhož zákona.**



Zvláštní pravidla pro předsedu Komise pro projednávání přestupků (dále jen „komise“)

Pouze předseda komise musí splňovat kvalifikační požadavky kladené na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku; na ostatní členy komise se kvalifikační požadavky nevztahují. Do konce roku 2022 musí předseda komise splňovat požadavek vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti právo nebo mít zvláštní odbornou způsobilost podle zákona č. 312/2002 Sb. Po roce 2022 musí předseda komise splňovat kvalifikační požadavky kladené na oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku (§ 61 odst. 2 věta druhá ve spojení s § 112 odst. 9 části věty první za středníkem zákona č. 250/2016 Sb.). Ustanovení § 112 odst. 9 poslední věty zákona č. 250/2016 Sb., podle kterého po 31. 12. 2022 může činnost oprávněné úřední osoby vykonávat také úřední osoba starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávala přestupky a rozhodovala o nich, se nevztahuje na předsedu komise - Závěr č. 161 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání ze dne 24. 11. 2017.



Děkuji Vám za pozornost.

Kontakty:

- odbor legislativy a koordinace předpisů
- ol@mvcr.cz; spravrad@mvcr.cz
- 974 817 333
- 974 817 349
- ID datové schránky: 6bnaawp